

Natjecanja iz povijesti

Organizatori

Ministarstvo znanosti i obrazovanja
Agencija za odgoj i obrazovanje

Sjedište i adresa Državnoga povjerenstva

Agencija za odgoj i obrazovanje
Podružnica Osijek
Strossmayerova 6/1
31 000 Osijek

Predsjednik Državnoga povjerenstva

Hrvoje Knežević, prof., viši savjetnik za povijest
Agencija za odgoj i obrazovanje, Osijek
e-mail: hrvoje.knezevic@azoo.hr
telefon: 031/ 284 903

Vremenik

16.	Natjecanje iz povijesti	Školska razina: 7. veljače 2022. (ponedjeljak)	Županijska razina: 10. ožujka 2022. (četvrtak)	Državna razina: 11. – 13. travnja 2022. (ponedjeljak – srijeda)
-----	-------------------------	--	--	---

Kategorije

- do 6. kategorije – pisana provjera znanja
7. kategorija – Samostalni istraživački rad (za učenike srednjih škola)

Natjecanje iz povijesti je postupak iskazivanja sposobnosti, vještina i znanja učenika osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske. Svrha natjecanja je predstavljanje rezultata rada, znanja, vještina, sposobnosti i kompetencija učenika u području povijesti kao i poticanje učenika na razvoj i unapređenje osobnih znanja, vještina, sposobnosti i kreativnosti. Na natjecanju sudjeluju učenici koji se kao pojedinci ili članovi skupine ističu znanjem, vještinama i sposobnostima u skladu s ovim programom i pravilima natjecanja.

Za učenike VII. i VIII. razreda osnovne škole se natjecanje u sposobnostima, vještinama i znanju se provodi pisanom provjerom s različitim vrstama (tipovima) zadataka.

Za učenike srednjih škola natjecanje u sposobnostima, vještinama i znanju se provodi:

- pisanom provjerom sposobnosti, vještina i znanja s različitim vrstama (tipovima) zadataka i
- samostalnim istraživačkim radovima učenika.

Od prve do šeste kategorije:

- kategorija: VII. razred
- kategorija: VIII. razred
- kategorija: Prapovijest i Stari vijek
- kategorija: Srednji i Rani novi vijek
- kategorija: 18. i 19. stoljeće (uključujući i Prvi svjetski rat)
- kategorija: 20. stoljeće

7. kategorija: Samostalni istraživački radovi (učenici srednjih škola)

1. DO 6. KATEGORIJA PISANA PROVJERA SPOSOBNOSTI, VJEŠTINA I ZNANJA

Pisane zadatke za školsku, županijsku i državnu razinu natjecanja sastavlja i utvrđuje državno povjerenstvo. Pisani zadaci sastoje se od naslovnice i 25 zadataka. Tipovi zadataka su: zadaci višestrukog izbora (zadaci alternativnog izbora, zadaci povezivanja i zadaci sređivanja), zadaci otvorenog tipa (zadaci koji se odnose na povijesne izvore, fotografije, umjetničke slike, karikature, plakate, skice, statističke tablice, grafikone i filmove) te zadaci s zemljovidima i lentama. Zadaci s nadopunjavanjem neće se sastavljati.

Pisani zadaci su usklađeni s važećim kurikulumom za 7. i 8 razred osnovne škole, 1, 2., 3. i 4. razred gimnazije. Zadaci će uvažavati sve odobrene udžbenike za osnovnu i srednju školu u školskoj godini 2021/22. uz izuzetak zadataka koja su vezani uz tehnički koncept rada s povijesnim izvorima gdje isti mogu biti iz druge stručne literature. Na državnoj razini natjecanja pisani zadaci uvažavaju uz odobrene udžbenike i dodatnu literaturu koja je navedena ispod pojedinih tablica u ovim uputama. Pisani odgovori vrednuju se bodovima. Broj bodova u svim ispitima određuje sastavljač ispita brojem traženih podataka.

Učenici natjecatelji moraju zadatke rješavati kemijskom olovkom ili nalivperom s plavom tintom. Nije dopuštena uporaba olovke i crvene tinte. Natjecatelji pišu rješenja zadataka isključivo pisanim slovima, ne tiskanim. Odgovori u ispitu upisuju se na za to predviđena mjesta.

Natjecatelji rješavaju pisane zadatke 90 minuta. Za vrijeme rješavanja zadataka natjecatelj ne smije kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Uz pisane zadatke natjecateljima se prilaže prazan list papira za pripremu odgovora. U pisanu provjeru se može upisivati samo ono što se u njoj traži. Jednom napisane odgovore nije dopušteno prepravljati. Netočno ili nepotpuno riješeni zadaci, naknadno ispravljani odgovori, odgovori koji nisu upisani na za to predviđena mjesta ne vrednuju se, što vrijedi i za dodatno upisivanje bilo čega što se u ispitu ne traži. Nečitki odgovori boduju se s 0 bodova. Osobna i zemljopisna imena (i prezimena) pišu se u skladu s terminologijom i nazivljem koje se koristi u udžbenicima odobrenima od Ministarstva znanosti i obrazovanja.

Pisana provjera se ispravlja crvenom kemijskom olovkom, a broj postignutih bodova upisuje se u za to predviđeno mjesto. Zadatke ispravljaju i postignute bodove svojim potpisom potvrđuju tri člana školskog povjerenstva odnosno tri člana županijskog i državnog prosudbenog povjerenstva. Članovi državnog povjerenstva obavljaju reviziju zaprimljene dokumentacije s županijskog natjecanja i sastavljaju listu kojom se pozivaju učenici – natjecatelji na državnu razinu natjecanja.

Sudionici natjecanja će po završetku natjecanja na svim razinama biti upoznati s ispravnim rješenjima zadataka na natjecanju. Nakon natjecanja nadležna školska i županijska povjerenstva moraju do kraja školske godine u kojoj je natjecanje provedeno čuvati ispite svih učenika/učenica koji su u natjecanju sudjelovali. Državno povjerenstvo ima pravo uvida u natjecateljsku dokumentaciju na svim razinama natjecanja i za sve natjecatelje. Državno povjerenstvo ima pravo revizije rezultata županijske razine u svrhu ujednačavanja kriterija i utvrđivanja popisa pozvanih učenika na državno Natjecanje. Natjecatelji imaju pravo tražiti i dobiti objašnjenje za promjenu svojih bodova. Isti učenik može pristupiti istoj kategoriji natjecanja samo jednom.

Po završetku državne razine natjecanja zadaci i rješenja svih natjecanja objavit će se na mrežnoj stranici Agencije www.azoo.hr i Edutoriju <https://edutorij.e-skole.hr>.

Kurikulumi se mogu naći na sljedećim poveznicama

1. kategorija: VII. razred

https://skolazazivot.hr/wp-content/uploads/2020/06/POV_kurikulum.pdf

2.kategorija: VIII. razred

https://skolazazivot.hr/wp-content/uploads/2020/06/POV_kurikulum.pdf

3.kategorija: Prapovijest i Stari vijek

https://skolazazivot.hr/wp-content/uploads/2020/06/POV_kurikulum.pdf

4.kategorija: Srednji i rani novi vijek

https://skolazazivot.hr/wp-content/uploads/2020/06/POV_kurikulum.pdf

5. kategorija: 18. i 19. stoljeće (uključujući i Prvi svjetski rat)

https://skolazazivot.hr/wp-content/uploads/2020/06/POV_kurikulum.pdf

6.kategorija: 20. stoljeće

https://skolazazivot.hr/wp-content/uploads/2020/06/POV_kurikulum.pdf

Napomena:

Svi učenici kojima je na dan pojedinog natjecanja izrečena mjera samoizolacije/izolacije imaju pravo sudjelovati na natjecanju. U navedenom slučaju, učenicima se na službeni mail ime.prezime@skole.hr dostavlja zadaća. Učenike putem kamere nadgleda član povjerenstva. Nakon završetka pisanja, učenik sken/fotografiju Liste s odgovorima, Obrazac za zaporku i Naslovnicu pisane zadaće dostavlja povjerenstvu na službenu adresu s koje je poslana zadaća, a originalne obrasce dostavlja u svoju školu (zemaljskom poštom ili drugim prikladnim načinom).

A) ŠKOLSKO NATJECANJE

Osnovne i srednje škole čiji se učenici žele natjecati na školskoj razini dužne su prijaviti učenike na školsku razinu natjecanja putem WEB servisa – aplikacije za Natjecanja i smotre Agencije za odgoj i obrazovanje putem natjecanja.azoo.hr. Prijavu učenika će raditi ovlaštena osoba u školama imenovana od ravnatelja škola, koja će iz

aplikacije preuzimati sve potrebne materijale, ispite i njihova rješenja prema uputi Državnog povjerenstva za pojedino natjecanje ili smotru. Rok za prijavu učenika na školskoj razini će biti naknadno objavljen na internetskoj stranici Agencije za odgoj i obrazovanje.

Natjecanje provodi školsko povjerenstvo kojeg imenuje ravnatelj škole.

U roku od 24 sata nakon objave konačnog poretka natjecatelja na školskom natjecanju, školsko povjerenstvo mora dostaviti županijskom povjerenstvu, odnosno povjerenstvu Grada Zagreba rezultate natjecanja u Excell tablici mailom u školu koja će biti domaćin županijskoga natjecanja (ako nije drugačije naznačeno).

Testove prva tri (3) plasirana natjecatelja te ostalu popratnu dokumentaciju o njima potrebno je poslati poštom u roku od 48 sati u školu koja će biti domaćin županijskog natjecanja (ako nije drugačije naznačeno).

Županijsko povjerenstvo, odnosno povjerenstvo Grada Zagreba, pregledat će pristiglu dokumentaciju i pozvati natjecatelje na županijsko natjecanje.

Ako više učenika ima isti broj bodova, zauzimaju isto mjesto. U tom slučaju se određeni broj mjesta izostavlja. Mjesto svakog natjecatelja je redni broj koji je za jedan veći od broja natjecatelja koji imaju veći broj bodova od njega (tzv. standardno natjecateljsko rangiranje). Na primjer, ako su na prvom mjestu dva natjecatelja s istim brojem bodova, sljedeći natjecatelj je na trećem mjestu.

Za školsko natjecanje u 1. kategoriji: VII. razred osnovne škole zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Doba prosvjetiteljstva	Domena E. Filozofsko- religijsko- kulturno područje	POV OŠ E.7.1. Učenik analizira ideje, ideologije i umjetničke dosege od 18. stoljeća do sredine 19. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja: • analizira prosvjetiteljske ideje na području filozofije, znanosti, religije, politike i ekonomije u Europi i svijetu
Industrijske revolucije – razvoj gradova	Domena B. Ekonomija	POV OŠ B.7.1. Učenik analizira industrijalizaciju u smislu modernizacije i jačanja gospodarstva.	• izdvaja gospodarske posljedice prve industrijske revolucije i ranog kapitalizma • raspravlja o utjecaju tehnološkog napretka na svakodnevni život i razvoj gospodarstva u svijetu, Europi i Hrvatskoj
Revolucije 1848/49. Stvaranje nacija i nacionalnih država.	Domena D. Politika	POV OŠ D.7.2. Učenik analizira utjecaj revolucija i ratova na preobrazbu državnog uređenja od 18. stoljeća do sredine 19. stoljeća.	• analizira nacionalne pokrete u Europi i problem Istočnog pitanja u prvoj polovici 19. stoljeća te revolucije 1848/1849.

Za školsko natjecanje u 2. kategoriji: VIII. razred osnovne škole zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Versajski poredak, novonastalo stanje u Europi i svijetu od završetka Prvog svjetskog rata do početka Drugog svjetskog rata. Hrvatska i Hrvati u prvoj jugoslavenskoj državi. Sukob federalizma i unitarizma.	Domena D. Politika	POV OŠ D.8.1. Učenik analizira različita državna uređenja i politike sklapanja međudržavnih saveza u 20. i 21. stoljeću	Učenik u ispitu znanja: <ul style="list-style-type: none"> • analizira političku kartu Europe u međuratnom razdoblju -objašnjava Versajski poredak i novonastalo stanje u Europi i svijetu. -objašnjava političku situaciju Hrvatske i Hrvata u prvoj jugoslavenskoj državi. <ul style="list-style-type: none"> • interpretira vojno-političke sporazume između dvaju svjetskih ratova
Društveni razvoj u međuratnom razdoblju u Hrvatskoj i svijetu: parlamentarizam, demokracija i totalitarni sustavi	Domena A. Društvo	POV OŠ A.8.1. Učenik analizira međusobne odnose i dinamiku u pojedinim društvima tijekom 20. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja: <ul style="list-style-type: none"> – uspoređuje utjecaj različitih demokratskih i totalitarnih sustava na život pojedinca i društvenih skupina u razdoblju između dvaju svjetskih ratova – učenik razlikuje demokratske i totalitarne sustave i njihov utjecaj na život pojedinca i društvenih skupina
Znanost i tehnologija u međuratnom razdoblju	Domena C. Znanost i tehnologija	POV OŠ C.8.1. Učenik analizira razvoj i uporabu znanosti i tehnologije koje su promijenile život čovjeka u međuratnom razdoblju. 20. i 21. stoljeću.	• preispituje upotrebu i zloupotrebu znanosti u političke i ratne svrhe.

Za školsko natjecanje u 3. kategoriji: Prapovijest i Stari vijek zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odabrane odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Izumi i tehnologije u prapovijesti i starome svijetu te putevi njihova širenja.	Domena C. Znanost i tehnologija	POV SŠ C.1.1. Učenik analizira važnost širenja izuma i tehnologije u prapovijesti i starome vijeku.	<p>Učenik u ispitu znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objašnjava početke izrade oruđa i oružja, najznačajnije izume, njihovo širenje u svijetu i na hrvatskome povijesnom prostoru • analizira tehnološki napredak u ratovanju: metalno oružje, konjaništvo; transportu: kotač, kola, zaprežne životinje u prapovijesti i starome vijeku • razlikuje različite megalitske građevine u prapovijesti i graditeljska dostignuća naroda staroga vijeka • uspoređuje znanstvena i tehnološka dostignuća pojedinih naroda staroga svijeta.
Razvoj pismenosti na Starome Istoku i u antičkome svijetu.	Domena E. Filozofsko – religijsko - kulturno područje	POV SŠ E.1.2. Učenik istražuje pojavu i razvoj pisma u starome vijeku.	<ul style="list-style-type: none"> • uspoređuje pisma staroga svijeta i pojavu škola

Za školsko natjecanje u 4. kategoriji: Srednji i rani novi vijek zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odabrane odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
<p>Ranosrednjovjekovna Hrvatska na razmeđu franačkog i bizantskog svijeta.</p> <p>Politički i državni razvoj franačke države i Bizantskog Carstva i širenje njihova utjecaja</p>	<p>Domena D. Politika</p>	<p>POV SŠ D.2.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem i ranom novom vijeku u svijetu, Europi i u hrvatskim zemljama.</p>	<p>Učenik u ispitu znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaključuje o franačkom i bizantskom utjecaju na politički razvoj ranosrednjovjekovne Hrvatske
<p>Gospodarstvo i komunikacije u ranom srednjem vijeku.</p> <p>Razlike u razvoju seoskih i gradskih ekonomija tijekom ranog srednjeg vijeka.</p>	<p>Domena B. Ekonomija</p>	<p>POV SŠ B.2.1. Učenik analizira gospodarsku dinamiku tijekom ranog srednjeg vijeka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • istražuje temeljne osobine gospodarskoga razvoja svijeta I Europe i hrvatskih zemalja u ranom srednjem vijeku • izdvaja gospodarske posljedice približavanja Europe izvaneuropskim civilizacijama • povezuje gospodarski razvoj ranosrednjovjekovnih europskih gradova i država.

Za školsko natjecanje u 5. kategoriji: 18. i 19. stoljeće (uključujući i Prvi svjetski rat) zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odabrane odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Od revolucije prema građanskom društvu: transformacija staleških društava prema građanskom društvu i stvaranje modernih nacija.	Domena A. Društvo	POV SŠ A.3.1. Učenik procjenjuje društvene promjene i migracije u svijetu i Hrvatskoj od 18. stoljeća do početka 20. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja: • tumači društvene promjene u Habsburškoj Monarhiji u 18. stoljeću • uspoređuje društveni razvoj prema građanskom društvu na europskome i hrvatskome prostoru s posebnim osvrtom na usporedbu društva Vojne krajine s društvom Banske Hrvatske
Doba revolucija: utjecaji ideologija i građanskih revolucija 18. i 19. stoljeća na razvoj hrvatskih zemalja i oslobodilačke pokrete u Osmanskom Carstvu.	Domena D Politika	POV SŠ D.3.1. Učenik tumači uzroke i posljedice nacionalnih pokreta, ideologija i ratova u svijetu, kao i u hrvatskim zemljama do početka 20. stoljeća	• uspoređuje političke odnose u Europi te uzroke i posljedice ratnih sukoba u 18. stoljeću • analizira revolucionarna zbivanja na američkome i europskome kontinentu i njihovu recepciju u hrvatskim zemljama od kraja 18. stoljeća do kraja 19. stoljeća • izdvaja uzroke i posljedice nacionalnih pokreta i ideologija u Europi i njihov utjecaj na oslobodilačke pokrete na prostoru Osmanskoga Carstva

Za školsko natjecanje u 6. kategoriji 20. stoljeće zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odabrane odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Politički razvoj u međuratnom razdoblju u Hrvatskoj i svijetu: parlamentarizam, demokracija i totalitarni sustavi. Sukob federalizma i unitarizma i rješavanje hrvatskog i ostalih nacionalnih pitanja u prvoj jugoslavenskoj državi. Režimsko nasilje nad Hrvatima.	Domena D. Politika	POV SŠ D.4.1. Učenik preispituje proces razvoja država i njihovo političko uređenje u svijetu i Europi između dvaju svjetskih ratova.	Učenik u ispitu znanja: • raščlanjuje odluke mirovnih ugovora nakon Prvoga svjetskog rata te njihove posljedice na međuratni svijet i Hrvatsku. • analizira vojno-političke sporazume, položaj Hrvatske u prvoj jugoslavenskoj državi i okolnosti nastanka Banovine Hrvatske.
Gospodarski razvoj Hrvatske, Europe i svijeta u međuratnom razdoblju. Uzroci i posljedice Velike gospodarske krize.	Domena B. Ekonomija	POV SŠ B.4.1. Učenik preispituje različite oblike i etape gospodarskog razvoja u Hrvatskoj, Europi i svijetu u prvoj polovici 20. stoljeća.	analizira utjecaje Prvoga svjetskog na ekonomske aktivnosti i razvoj gospodarstva • preispituje gospodarski razvoj te politička i ekonomska rješenja u prvoj polovici 20. stoljeća

B) ŽUPANIJSKO NATJECANJE

Županijsku razinu natjecanja provodi županijsko povjerenstvo i povjerenstvo Grada Zagreba kojeg imenuje županijski ured za obrazovanje. Na županijsko natjecanje prijavljuju se učenici koji su ostvarili najbolje rezultate na školskom natjecanju. O broju natjecatelja i provođenju županijskog natjecanja konačnu odluku donose županijska povjerenstva, odnosno povjerenstvo Grada Zagreba, o čemu izvješćuju škole na svome području.

Detaljne upute o provedbi natjecanja te preuzimanju i umnožavanju testova za županijsku razinu bit će naknadno poslani Županijskom povjerenstvu od strane Državnog povjerenstva prije županijskog natjecanja.

Ako više učenika ima isti broj bodova, zauzimaju isto mjesto. U tom slučaju se određeni broj mjesta izostavlja. Mjesto svakog natjecatelja je redni broj koji je za jedan veći od broja natjecatelja koji imaju veći broj bodova od njega (tzv. standardno natjecateljsko rangiranje). Na primjer, ako su na prvom mjestu dva natjecatelja s istim brojem bodova, sljedeći natjecatelj je na trećem mjestu.

Za državno natjecanje u Kategoriji pisana provjera sposobnosti, vještina i znanja (kategorija 1.– 6.), Županijsko povjerenstvo šalje ljestvicu privremenog poretka (tablica za unos u bazu podataka natjecanja i smotri AZOO s točnim OIB-om učenika), obrasce sa zaporkama i ispite prvih pet (5) plasiranih natjecatelja poštom u roku od 3 radna dana od dana provedbe natjecanja Državnom povjerenstvu na adresu: **Agencija za odgoj i obrazovanje, n/r Hrvoje Knežević, Strossmayerova 6/1, 31000 Osijek.**

Excell tablica sa poretkom natjecatelja sa županijskog natjecanja za kategorije 1.-6. šalje se u roku od 24 sata od provedbe natjecanja mailom Državnom povjerenstvu na adresu:

osnovne škole: natjecanja2022os@gmail.com

srednje škole: natjecanja2022ss@gmail.com

Prije dostavljanja e-maila Državnom povjerenstvu, tablica poretka mora obavezno biti imenovana.

Državno povjerenstvo će u svrhu ujednačavanja kriterija i utvrđivanja popisa pozvanih učenika na Državno natjecanje napraviti reviziju pristigle dokumentacije i pozvati natjecatelje na državno natjecanje. Lista konačnog poretka učenika na županijskoj razini će biti obavljena unutar 20 dana od završetka županijskog Natjecanja na internetskoj stranici Agencije za odgoj i obrazovanje.

Za županijsko natjecanje u 1. kategoriji: VII. razred zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Umjetnost modernog doba – slikarstvo, glazba i književnost.	Domena E. Filozofsko–religijsko–kulturno područje	POV OŠ E.7.1. Učenik analizira umjetničke dosege od 18. stoljeća do početka 20. stoljeća.	<p>Učenik u ispitu znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objašnjava važnost hrvatskih preporoditelja u kulturi, umjetnosti i znanosti, te njihovu ulogu u izgradnji političkih i kulturnih institucija • razlikuje značajke umjetničkih stilova modernoga doba u hrvatskom i svjetskom kontekstu.
Parlamentarni život u Habsburškoj Monarhiji i hrvatskim zemljama od Listopadske diplome do početka Prvoga svjetskog rata.	Domena D. Politika	POV OŠ D.7.2. Učenik analizira preobrazbu državnog uređenja od 18. stoljeća do početka 20. stoljeća.	<ul style="list-style-type: none"> • određuje politički razvoj na području hrvatskih zemalja od preporodnog doba do početka Prvoga svjetskog rata

Za županijsko natjecanje u 2. kategoriji: VIII. razred osnovne škole zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
<p>Drugi svjetski rat u svijetu, Europi i Hrvatskoj. Kvislinški režimi: primjer Nezavisne Države Hrvatske. Politika terora nad građanima (posebice Židovima, Srbima i Romima). Antifašizam – partizanski pokret. AVNOJ i ZAVNOH. Blokavska podjela svijeta i hladni rat. Hrvatska u drugoj jugoslavenskoj državi. Uspostava komunističke vlasti, represija, sukob sa SSSR-om, samoupravljanje, politički i nacionalni sukobi – Hrvatsko proljeće.</p>	<p>Domena D. Politika</p>	<p>POV OŠ D.8.1 Učenik analizira različita državna uređenja i politike sklapanja međudržavnih saveza u 20. i 21. stoljeću</p> <p>POV OŠ D.8.2. Učenik analizira utjecaj ratova i revolucija na preobrazbu državnog uređenja u 20. i 21. stoljeću.</p>	<p>Učenik u ispitu znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • interpretira vojno-političke sporazume, uzroke i tijek Drugoga svjetskog rata na području svijeta, Europe i Hrvatske • objašnjava političku polarizaciju svijeta nakon Drugoga svjetskog rata i položaj Hrvatske u drugoj jugoslavenskoj državi
<p>Gospodarske razlike i posljedice blokovski podijeljenoga svijeta.</p>	<p>Domena B. Ekonomija</p>	<p>POV OŠ B.8.1. Učenik analizira gospodarsku aktivnost i gospodarske sustave pojedinih država tijekom 20. stoljeća.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • povezuje utjecaj političkih doktrina s gospodarskim oporavkom Europe nakon Drugoga svjetskog rata • analizira tržišno i plansko gospodarstvo u hrvatskom i svjetskom kontekstu u drugoj polovici 20. stoljeća.

Za županijsko natjecanje u 3. kategoriji Prapovijest i Stari vijek zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
<p>Države prvih civilizacija.</p> <p>Grčki polisi, helenizam</p>	<p>Domena D. Politika</p>	<p>POV SŠ D.1.1. Učenik istražuje proces stvaranja i širenja države na Starome Istoku i u Europi.</p>	<p>Učenik u ispitu znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objašnjava razvoj država i način vladanja na Starome Istoku i u istočnom Sredozemlju te uzrok nastanka i organizaciju polisa • uspoređuje oblike upravljanja atenskom državom te politički položaj pojedinih društvenih skupina • istražuje uzroke i posljedice ratova u drevnoj Grčkoj: od Trojanskoga rata do osvajanja Aleksandra Velikog.
<p>Vjerovanja, religije i umjetnost prapovijesti i starome vijeku.</p>	<p>Domena E. Filozofsko – religijsko kulturno područje</p>	<p>POV SŠ E.1.1. Učenik analizira različite ideje, umjetnost i predmete za svakodnevnu uporabu u prapovijesti i u starome vijeku.</p>	<p>•identificira vjerovanja i kultove u prapovijesti, religije staroga svijeta te njihov utjecaj na umjetnost (do pojave rimske civilizacije).</p>

Za županijsko natjecanje u 4. kategoriji Srednji i Rani novi vijek zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
<p>Hrvatska u sklopu srednjovjekovnoga Ugarsko-Hrvatskog Kraljevstva. Srednjovjekovna Bosna. Srednjovjekovne europske monarhije – odabrani primjeri</p>	<p>Domena D. Politika</p>	<p>POV SŠ D.2.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem vijeku u svijetu, Europi i u hrvatskim zemljama.</p>	<p>Učenik u ispitivanju znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objašnjava oblikovanje i razvoj zapadnoeuropskih i srednjoeuropskih monarhija u srednjem vijeku te položaj hrvatskih zemalja u regionalnome i europskome kontekstu
<p>Umjetnost i kultura srednjega vijeka na tlu Hrvatske i u Europi.</p> <p>Počeci novih gledanja na život i svijet: humanizam i renesansa, reformacija i katolička obnova. Odrzi u umjetnosti.</p>	<p>Domena E. Filozofsko – religijsko kulturno područje</p>	<p>POV SŠ E.2.1. Učenik uspoređuje različite ideje, umjetničke stilove i dostignuća srednjega i ranoga novog vijeka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • analizira obilježja srednjovjekovnih umjetničkih stilova predromanike, romanike, gotike, renesanse i baroka na europskim i hrvatskim primjerima

Za županijsko natjecanje u 5. kategoriji 18. i 19. stoljeće (uključujući i Prvi svjetski rat) zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
<p>Utjecaji ideja prosvjetiteljstva na hrvatske prostore. Položaj i uloga Crkve u 19. stoljeću.</p> <p>Konfesionalni odnosi među crkvama i sekularizacija školstva</p> <p>Klasicizam, romantizam, impresionizam, moderna i secesija na hrvatskim prostorima</p>	<p>Domena E. Filozofsko – religijsko kulturno područje</p>	<p>POV SŠ E.3.1. Učenik vrednuje kulturno stvaralaštvo, filozofske pravce i umjetničke stilove u svijetu, Europi i Hrvatskoj od 18. stoljeća do početka 20. stoljeća.</p>	<p>Učenik u ispitivanju znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prosuđuje utjecaj filozofskih teorija 18. i 19. stoljeća na razvoj kulturnih gibanja i ljudskog stvaralaštva • objašnjava položaj i ulogu Crkve u nacionalnim državama Europe • istražuje primjere filozofskih pravaca i umjetničkih stilova u modernom dobu.
<p>Od kolonijalizma do imperijalizma: 19. i početak 20. stoljeća</p>	<p>Domena B. Ekonomija</p>	<p>POV SŠ B.3.1. Učenik prosuđuje različitost i dinamiku gospodarskih promjena u svijetu i hrvatskim zemljama od 18. do početka 20. stoljeća.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objašnjava dinamiku gospodarskih promjena s posebnim osvrtom na kolonijalne odnose staroga i novoga svijeta u 19. i početkom 20. stoljeća

Za županijsko natjecanje u 6. kategoriji: 20. stoljeće zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
<p>Društveni razvoj u međuratnom razdoblju u Hrvatskoj i svijetu: parlamentarizam, demokracija i totalitarni sustavi.</p> <p>Demografske promjene u Drugome svjetskom ratu u Hrvatskoj, Europi i svijetu: zločini, stradanja i totalni rat. Vojne i civilne žrtve. Nacionalni, rasni, vjerski i ideološki progone i stradanja. Holokaust, genocidi i drugi zločini protiv čovječnosti.</p> <p>Društvene promjene nakon Drugoga svjetskog rata. Hrvatska u drugoj jugoslavenskoj državi: zločini i represija u poraću, nacionalizacija, uvođenje samoupravljanja, političke i ekonomske migracije. Urbanizacija i opismenjavanje.</p>	<p>Domena A. Društvo</p>	<p>POV SŠ A.4.1. Učenik prosuđuje međusobne odnose različitih društvenih skupina te dinamiku društvenih promjena u Hrvatskoj, Europi i svijetu u prvoj polovici 20. stoljeća.</p>	<p>Učenik u ispitu znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prosuđuje utjecaj demokratskih i totalitarnih sustava u 20. stoljeću na život pojedinaca i skupina • prosuđuje uzroke, obilježja i posljedice antisemitizma u svijetu, Europi i Hrvatskoj te holokaust, progone i stradanja ljudi u totalitarnim režimima na rasnoj, ideološkoj, nacionalnoj i vjerskoj osnovi
<p>Znanost i tehnologija u 20. stoljeću. Razvoj ratne tehnologije. Uporaba nuklearnog oružja i energije te njihove društvene i ekološke posljedice. Utjecaj znanstvenog i tehnološkog napretka na svakodnevni život u 20. stoljeću</p>	<p>Domena C. Znanost i tehnologija</p>	<p>POV SŠ C.4.1. Učenik vrednuje razvoj tehnologije i izume koji su promijenili život čovjeka u 20. stoljeću.</p>	<p>Učenik u ispitu znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vrednuje utjecaje tehnološkoga i znanstvenoga razvoja na svakodnevni život • analizira političke odluke i rješenja koja utječu na tehnološki i znanstveni razvoj

C) DRŽAVNO NATJECANJE

Državno povjerenstvo na temelju ljestvice konačnog poretka učenika na županijskom natjecanju sačinjava listu pozvanih učenika – natjecatelja na državno natjecanje. Na državno natjecanje Državno će povjerenstvo pozvati **20 najbolje plasiranih učenika po kategoriji 1.-6. na razini cijele države.**

Državni prvak je učenik koji je na Državnom natjecanju u određenoj kategoriji osvojio najveći broj bodova.

Ako više učenika na državnom natjecanju ima isti broj bodova, zauzimaju isto mjesto. U tom slučaju se određeni broj mjesta izostavlja. Mjesto svakog natjecatelja je redni broj koji je za jedan veći od broja natjecatelja koji imaju veći broj bodova od njega (tzv. standardno natjecateljsko rangiranje). Na primjer, ako su na prvom mjestu dva natjecatelja s istim brojem bodova, sljedeći natjecatelj je na trećem mjestu.

Za državno natjecanje u 1. kategoriji: VII. razred osnovne škole zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Druga industrijska revolucija – gospodarske i demografske promjene razvoj gradova u Svijetu, Europi i Hrvatskoj.	Domena E. Ekonomija	POV OŠ E.7.1. Učenik analizira industrijalizaciju u smislu modernizacije i jačanja gospodarstva.	Učenik u ispitu znanja: <ul style="list-style-type: none">• izdvaja gospodarske posljedice druge industrijske revolucije• raspravlja o utjecaju tehnološkog napretka na svakodnevni život i razvoj gospodarstva u vrijeme druge industrijske revolucije u svijetu, Europi i Hrvatskoj.
Prvi svjetski rat: izmjena granica u Europi. Međunarodne krize i lokalni ratovi na početku 20. stoljeća. (izborna tema)	Domena D. Politika	POV OŠ D.7.2. Učenik analizira utjecaj revolucija i ratova na preobrazbu državnog uređenja krajem 19. i početkom 20. stoljeća (do završetka Prvog svjetskog rata).	<ul style="list-style-type: none">• određuje politički razvoj u svijetu, Europi i Hrvatskoj krajem 19. i početkom 20. stoljeća (do kraja Prvog svjetskog rata)• objašnjava postanak vojno-političkih saveza te uzroke, tijek i posljedice Prvog svjetskog rata

Dodatna literatura: Despot, Igor; Hameršak, Filip; Kaurić Herman, Vijoleta; Pavić Miljević, Helena; Škuljević, Krešimir (2014.), *Prvi svjetski rat*. Čitanka-priručnik za učitelje i profesore povijesti u osnovnoj školi i gimnaziji. Školska knjiga. Zagreb.

Za državno natjecanje u 2. kategoriji: VIII. razred osnovne škole zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Stradavanja stanovništva i ratna razaranja tijekom Domovinskog rata.	Domena A. Društvo	POV OŠ A.8.1. Učenik analizira međusobne odnose i dinamiku u pojedinim društvima tijekom 20. stoljeća.	Učenik u ispitu znanja: • objašnjava tijek Domovinskog rata te razaranja i stradavanje stanovništva tijekom Domovinskog rata
Slom komunizma u Europi i slom SFRJ. Stvaranje samostalne Republike Hrvatske– uvođenje demokratskog poretka. Međunarodno priznanje RH. Europske i euroatlantske integracije. Domovinski rat 1991.-1995. Velikosrpska agresija. Obrana i okupacija Vukovara. Područja RH i BiH– jedinstveno ratište. Oslobodilačke operacije hrvatske vojske i policije: Maslenica, Bljeska, Oluja, Erdutski sporazum i mirna reintegracija hrvatskog Podunavlja, Daytonski sporazum.	Domena D. Politika	POV OŠ D.8.1 Učenik analizira različita državna uređenja i politike sklapanja međudržavnih saveza u 20. i 21. stoljeću POV OŠ D.8.2. Učenik analizira utjecaj ratova i revolucija na preobrazbu državnog uređenja u 20. i 21. stoljeću.	Učenik u ispitu znanja: – objašnjava političku polarizaciju svijeta nakon Drugog svjetskog rata i položaj Hrvatske u drugoj jugoslavenskoj državi -analizira utjecaj političkih promjena nastalih slomom komunističkih režima u Europi na stvaranje samostalne Republike Hrvatske -objašnjava uzroke, tijek, karakter i posljedice Domovinskog rata

Dodatna literatura: Barić, Nikica; Dovranić, Darko; Janković, Tamara; Nazor, Ante; Novosel, Domagoj; Petroci, Emil (2015.), *Domovinski rat. Čitanka priručnik za učitelje povijesti u osnovnim školama i nastavnike povijesti u srednjim školama*. Školska knjiga. Zagreb.

Za državno natjecanje u 3. kategoriji: Prapovijest i Stari vijek zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odabrane odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO- OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO- OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
Vlast i moć u rimskoj državi od Kraljevstva do dezintegracije Carstva.	Domena D. Politika	POV SŠ D.1.2. Učenik analizira utjecaj državnog uređenja na prava i status pojedinca u rimskoj državi.	<p>Učenik u ispitu znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • analizira organizaciju rimske vojske i širenje rimske države te organizaciju vlasti u provincijama na tri kontinenta, posebice na hrvatskome povijesnom prostoru • uspoređuje obilježja različitih oblika vlasti u rimskoj državi.
Gospodarske aktivnosti i načini proizvodnje u prapovijesti i starome vijeku.	Domena B. Ekonomija	POV SŠ B.1.1. Učenik analizira ulogu i važnost gospodarskih aktivnosti u prapovijesti i starome vijeku.	<ul style="list-style-type: none"> • objašnjava procese nastanka poljoprivrednih zajednica, sjedilačkog načina života, obrta, trgovine te promjene koje je donijela uporaba metala u svijetu i na hrvatskome povijesnom prostoru • uspoređuje gospodarske djelatnosti i načine proizvodnje u državama Starog Istoka • povezuje gospodarske aktivnosti Grka i Rimljana s njihovim utjecajem na hrvatski povijesni prostor.

Dodatna literatura: Matijašić, Robert. *Povijest hrvatskih zemalja u antici do cara Dioklecijana*, svezak 1, Leykam international, Zagreb, 2009., str. 51. – 84. (poglavlje pod naslovom *Grčka kolonizacija*)

Za državno natjecanje u 4. kategoriji: Srednji i Rani novi vijek zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odabrane odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
<p>Islam i arapski svijet na Sredozemlju – sučeljavanje i razmjena ideja Istoka i Zapada.</p> <p>Znanstvena i tehnološka dostignuća srednjega i ranoga novog vijeka u Europi i Hrvatskoj.</p> <p>Utjecaj znanstvene misli i tehnoloških otkrića na otkrivanje svijeta u srednjem i ranom novom vijeku. *dodatna literatura</p>	<p>Domena C. Znanost i tehnologija</p>	<p>POV SŠ C.2.1. Učenik analizira utjecaje razvoja znanosti i tehnologije na društveni i gospodarski razvoj tijekom srednjega i ranoga novog vijeka.</p>	<p>Učenik u ispitu znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • objašnjava napredak znanosti i tehnologije u srednjovjekovnome islamskom svijetu • povezuje razvoj znanosti i tehnologije u srednjem i ranom novom vijeku s gospodarskom, kulturnom i društvenom dinamikom u Hrvatskoj, Europi i svijetu • ilustrira primjerima povezanost razvoja znanosti i tehnologije s velikim geografskim otkrićima, razvojem transkontinentalnih komunikacija te razmjenom ideja i dobara.
<p>Hrvatske zemlje na granici Habsburške Monarhije, Osmanskog Carstva i Mletačke Republike.</p> <p>Uspon apsolutizma na europskome Zapadu.</p>	<p>Domena D. Politika</p>	<p>POV SŠ D.2.1. Učenik analizira državno-politički razvoj u srednjem i ranom novom vijeku u svijetu, Europi i u hrvatskim zemljama.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • objašnjava razvoj zapadnoeuropskih i srednjoeuropskih monarhija u srednjem i ranom novom vijeku te položaj hrvatskih zemalja u regionalnome i europskome kontekstu • objašnjava osmanska širenja u Europi i na hrvatska područja te zaključuje o osmanskome utjecaju na razvoj hrvatskih zemalja.

Dodatna literatura: Jacques Le Goff, *Intelektualci u srednjem vijeku*, Naklada Jesenski i Turk, Zagreb, 2009.; Poglavlje II. pod naslovom: XIII: stoljeće: Problemi zrelosti, stranica 116. – 189.

Za državno natjecanje u 5. kategoriji: 18. i 19. stoljeće (uključujući Prvi svjetski rat) zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odabrane odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikuluma:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
<p>Ključni izumi i znanstvena otkrića kao pokretači industrijskih revolucija i mijena u svakodnevnom životu.</p> <p>Utjecaj društvenoga razvoja i obrazovanja na razvoj znanosti od 18. stoljeća do početka 20. stoljeća.</p> <p>Veliki znanstvenici 19. stoljeća.</p>	<p>Domena C. Znanost i tehnologija</p>	<p>POV SŠ C.3.1. Učenik prosuđuje povezanost industrijskih revolucija, znanosti i obrazovanja s razvojem nacija i nacionalizama.</p>	<p>Učenik u ispitu znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vrednuje znanstvena i tehnološka dostignuća agrarne revolucije i industrijskih revolucija kao pokretačkih sila gospodarskih gibanja • analizira utjecaj razvoja nacionalnih država na izgradnju sustava obrazovanja • objašnjava važnost i značenje novih oblika komunikacije na globalno umrežavanje
<p>Uzroci i tijek Prvoga svjetskog rata te položaj hrvatskih zemalja na početku 20. stoljeća.</p>	<p>Domena D. Politika</p>	<p>POV SŠ D.3.1. Učenik tumači uzroke i posljedice nacionalnih pokreta, ideologija i ratova u svijetu, kao i u hrvatskim zemljama početkom 20. stoljeća.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • tumači međunarodne odnose, imperijalističku politiku i Prvi svjetski rat te njihove posljedice na hrvatske zemlje.

Dodatna literatura: Ljudi 18.stoljeća na hrvatskom prostoru, ur.L. Čoralić, I.Horbec, M.Katušić, V.Klaužer, F.Novosel, R.Radoš, Hrvatski institut za povijest, Zagreb 2016, str.50-55,128-135, 166-173. D.Šokčević, Hrvatska od stoljeća 7. do danas, Duriex, Zagreb, 2016, str. 307– 345.

Za državno natjecanje u 6. kategoriji: 20. stoljeće zadaci u pisanoj provjeri će uključiti sve tehničke koncepte te slijedeće odabrane odgojno-obrazovne ishode, domene i teme iz Kurikula:

TEME/SADRŽAJI ZA OSTVARIVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH ISHODA	DOMENA	ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI	RAZRADA ISHODA
<p>Drugi svjetski rat u svijetu, Europi i Hrvatskoj; politika zaraćenih saveza, bitke prekretnice. Okupacija i podjela prve jugoslavenske države, kvislinški režimi: primjer Nezavisne Države Hrvatske.</p> <p>Politika terora nad građanima (posebice Židovima, Srbima i Romima). Antifašizam – partizanski pokret u Hrvatskoj i Jugoslaviji. Politički poredak u svijetu nakon Drugoga svjetskog rata: blokovska podjela svijeta i hladni rat. Hrvatska u drugoj jugoslavenskoj državi; uspostava komunističke vlasti, sukob sa SSSR-om, samoupravljanje, ustavne promjene 1974., politički i nacionalni sukobi u drugoj jugoslavenskoj državi: primjer Hrvatskog proljeća.</p> <p>Slom komunizma u Europi. Stvaranje Republike Hrvatske: uvođenje demokratskih promjena. Velikosrpska agresija i Domovinski rat od 1991. do 1995. godine.</p>	<p>Domena D. Politika</p>	<p>POV SŠ D.4.1. Učenik preispituje proces razvoja država i njihovo političko uređenje u svijetu i Europi nakon dvaju svjetskih ratova.</p> <p>POV SŠ D.4.2. Učenik prosuđuje nastanak i nestanak dviju jugoslavenskih država kao i stvaranje samostalne i demokratske Hrvatske.</p>	<p>Učenik u ispitu znanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • prosuđuje okolnosti stvaranja NDH i antifašistički – partizanski pokret u Drugome svjetskom ratu na prostoru Hrvatske i Jugoslavije • analizira politički poredak u svijetu nakon Drugoga svjetskog rata, hladni rat, stvaranje druge jugoslavenske države i njezinu unutarnju i vanjsku politiku do raspada • prosuđuje utjecaj političkih promjena nastalih slomom komunizma u Europi, proces disolucije SFRJ i stvaranje samostalne Republike Hrvatske • analizira uzroke, tijek, Domovinskoga rata
<p>Društveni razvoj u drugoj polovici 20. stoljeća u Hrvatskoj i svijetu: parlamentarizam, demokracija i totalitarni sustavi.</p>	<p>Domena A. Društvo</p>	<p>POV SŠ A.4.1. Učenik prosuđuje međusobne odnose različitih društvenih skupina te dinamiku društvenih promjena u Hrvatskoj, Europi i svijetu u drugoj polovici 20. stoljeća.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • prosuđuje utjecaj demokratskih i totalitarnih sustava u drugoj polovici 20. stoljeća na život pojedinaca i skupina

Dodatna literatura: D. Marijan, Oluja, Hrvatski memorijalno– dokumentacijski centar Domovinskog rata, Zagreb, 2009., 67.-146.

Vremeni natjecanja iz Povijesti:

- Školska razina natjecanja: **ponedjeljak, 7. veljače 2022. u 13:00**
- Županijska razina natjecanja: **četvrtak, 10. ožujka 2022. u 10:00**
- Državna razina natjecanja: **ponedjeljak – srijeda, 11. – 13. travnja 2022.**

2. 7. kategorija: Samostalni istraživački radovi

Kategorija *Samostalni istraživački radovi* namijenjena je svim učenicima srednjih škola. Teme koje se istražuju su iz zavičajne povijesti, tj. iz neposrednog okruženja – općine, grada ili županije u kojima učenik pohađa školu, no trebaju biti jasno uključene u regionalni, nacionalni, europski i/ili svjetski kontekst. Radovi čije teme nisu iz zavičajne povijesti neće biti uključeni u natjecanje ili će biti izuzeti iz njega. Teme se istražuju na temelju literature i raznovrsne izvorne građe koja je dostupna učenicima. Preporuča se interdisciplinarni pristup, tj. povezivanje povijesnog istraživanja s geografijom, etnologijom, povijesti umjetnosti, književnosti itd.

U izradi jednoga samostalnog istraživačkog rada može sudjelovati najviše dvoje učenika. Na ljestvici konačnog poretka za samostalne istraživačke radove ne mogu dva različita istraživačka rada osvojiti isto mjesto.

Vrednovanje samostalnog istraživačkog rada sastoji se od sljedećih dijelova:

- a. eseja
- b. obrane, koja se sastoji od prezentacije rada te odgovora na pitanja koja postavlja prosudbeno povjerenstvo nakon prezentacije.

Esej

Esej treba imati *naslovnu stranicu*. Naslovnica se ne paginira i ne ubraja se u broj znakova eseja, a treba sadržavati sljedeće podatke: naslov teme, imena i prezimena učenika i mentora, škola, razred, grad i županija. Iza naslovnice slijedi *sadržaj* s naslovima poglavlja i brojem stranica na kojima se nalaze. Ova se stranica ne ubraja u broj znakova eseja niti se paginira.

Zatim slijedi *uvod*. Učenici trebaju u uvodu osobito obratiti pozornost na obrazloženje odabira teme, postaviti jasno oblikovano istraživačko pitanje i objasniti metodologiju rada. Uvod iznosi ½ do jedne kartice teksta (ne manje od ½ i ne više od jedne kartice teksta), odnosno od oko 900 do oko 1800 znakova. Stranica se paginira i računa u broj znakova eseja.

Središnji dio eseja – razrada teme – treba biti podijeljen na logično oblikovana poglavlja. Naslovi pojedinih poglavlja trebaju biti jasno istaknuti te odgovarati sadržaju poglavlja. Stranice se paginiraju i računavaju u broj znakova eseja.

Slijedi *zaključak* koji sažima temeljne rezultate istraživanja i odgovara na istraživačko pitanje postavljeno u uvodu. Sastoji se od ½ do jedne kartice teksta (ne manje od ½ ni više od jedne kartice teksta), odnosno od oko 900 do oko 1.800 znakova. Stranica se paginira i računa u broj znakova eseja.

Na kraju eseja potrebno je dodati i *sažetak* od 600 do 800 znakova, s istaknutim *ključnim riječima*. Ova stranica se također paginira i ubraja u broj znakova eseja.

Esej obvezno treba sadržavati *bilješke* i *bibliografiju*. Bilješke se pišu isključivo na dnu stranice, a ne na kraju teksta niti u tekstu. Bibliografija se navodi na posljednjoj (zasebnoj) stranici koja slijedi nakon sažetka, a sadrži popis izvora (ako su korišteni) i literature. Popis izvora i literature se paginira, ali se ne računa u broj znakova eseja.

Uz esej je moguće imati do pet stranica priloga (npr. fotografija, reprodukcija umjetničkih slika, gradskih planova, pisanih izvora, novinskih članaka, intervju s kazivačima, ako se rad temelji na usmenoj povijesti itd.). Prilozi se stavljaju na zasebne stranice na kraju rada (nakon bibliografije), koje se mogu paginirati, ali se ne ubrajaju u broj znakova eseja. Na vrhu stranice treba istaknuti naslov *Prilozi*. Svaki prilog treba biti numeriran i opisan na odgovarajući način (potpis uz

sliku, podrijetlo pisanog izvora ili novinskog članka, vrijeme i mjesto kada je vođen intervju i slično). Prilozi se posebno ne boduju, ali mogu utjecati na razjašnjavanje teme i metodologije rada.

U oblikovanju eseja potrebno je voditi računa o kriterijima za vrednovanje samostalnog istraživačkog rada. Kriteriji su razrađeni uz pomoć analitičkih rubrika. Rubrike ujedno služe i kao smjernice učenicima koje je elemente potrebno ugraditi u esej kako bi on dobio na svojoj kvaliteti.

Obrana rada

Obrana rada sastoji se od učeničke prezentacije rada te pitanja koja postavljaju članovi prosudbenog povjerenstva nakon prezentacije.

Prezentacija teme traje najviše 15 minuta tijekom kojih treba sažeto izložiti temeljne rezultate istraživanja: zašto su učenici temu odabrali, kako se tema uklapa u širi nacionalni, europski i/ili svjetski kontekst, koliko je bila prisutna u dosadašnjim istraživanjima, kojom su se metodologijom služili prilikom izrade rada te koje su rezultate postigli. Poseban naglasak u prezentaciji rezultata potrebno je staviti na argumentaciju i dokaze koji potkrjepljuju argumente. Preporučamo učenicima maksimalno korištenje suvremenih medija i mogućnosti prezentacijske tehnike.

Nakon prezentacije, članovi prosudbenog povjerenstva postavljaju do pet pitanja. Ona su vezana uz esej ili prezentaciju (ako je neki segment teme ostao nedovoljno razjašnjen) te na konkretizaciju prezentirane zavičajne teme u lokalnom, regionalnom, nacionalnom, europskom i/ili svjetskom kontekstu na koji se tema odnosi.

U pripremi prezentacije i obrane rada također je potrebno voditi računa o kriterijima koji su navedeni u analitičkim rubrikama i koji također služe kao smjernice za pripremu kvalitetne obrane i prezentacije.

Na školskoj, županijskoj i državnoj razini imenovat će se prosudbeno povjerenstvo za vrednovanje samostalnih istraživačkih radova. Svaki član prosudbenog povjerenstva boduje oba segmenta prema kriterijima koji se nalaze u ovom katalogu, nakon čega se bodovi zbrajaju te se tako dobiva konačni rezultat.

Razine natjecanja u srednjoj školi (samostalni istraživački radovi)

Natjecanje u samostalnim istraživačkim radovima se provodi na tri razine: školskoj, županijskoj i državnoj.

Školsko natjecanje: Tijekom školske godine učenici pod vodstvom svojih nastavnika/mentora, a prema propozicijama u Katalogu, izrađuju samostalne istraživačke radove. Srednje škole čiji se učenici natječu u kategoriji istraživačkih radova dužne su prijaviti učenike na školsku razinu natjecanja putem WEB servisa – aplikacije za Natjecanja i smotre Agencije za odgoj i obrazovanje putem natjecanja.azoo.hr. Prijavu učenika će vršiti ovlaštena osoba u školama imenovana od strane ravnatelja škola. Rok za prijavu učenika na školskoj razini će biti naknadno objavljen na internetskoj stranici Agencije za odgoj i obrazovanje.

Na školskom natjecanju Školsko povjerenstvo vrednuje radove prema spomenutim propozicijama, te jedan najbolje ocijenjeni rad (esej), u pet (5) primjeraka, od kojih je četiri (4) u tiskanom i uvezanom obliku i jedan u elektronskom obliku (na CD-u ili USB sticku), šalje se poštom Županijskom povjerenstvu u roku od 48 sati po završetku školskog natjecanja. Školsko povjerenstvo u roku od 24 sata mora također dostaviti putem maila Županijskom povjerenstvu, odnosno povjerenstvu Grada Zagreba rezultate natjecanja u istraživačkim radovima u formi excell tablice. Mail se dostavlja u školu koja će biti domaćin županijskoga natjecanja (ako nije drugačije naznačeno).

Županijsko natjecanje: Županijsko povjerenstvo ocjenjuje sve prispjele eseje prema propozicijama u Katalogu. Ako Županijsko povjerenstvo, na prijedlog Školskog povjerenstva ili samoinicijativno, utvrdi da je rad plagijat, tj. da je prepisan, ili da ne zadovoljava većinu predviđenih uvjeta, Županijsko će povjerenstvo u konačnici takav rad diskvalificirati. Županijsko povjerenstvo je dužno učenicima nakon natjecanja usmeno dati povratnu informaciju o kvaliteti rada.

Jedan najbolje ocijenjeni rad (iznimno u Gradu Zagrebu dva najbolje ocijenjena rada) na županijskom natjecanju, u pet (5) primjeraka, od kojih je četiri (4) u tiskanom i uvezanom obliku i jedan u elektronskom obliku (na CD-u ili USB sticku), šalje se poštom Državnom povjerenstvu u roku od 3 radna dana nakon objavljivanja rezultata županijskog natjecanja. Uz rad mora biti poslana dokumentacija o postupku ocjenjivanja Županijskog povjerenstva (pojedinačna ocjenjivačka tablica od svakoga člana povjerenstva i zbirna tablica koju čini zbroj bodova svih članova Županijskog povjerenstva), a također i OIB natjecatelja jer je potreban za unos u E-maticu i vrednovanje osvojenih mjesta. Prije dostavljanja Državnom povjerenstvu, tablica poretka mora obavezno biti imenovana. Dokumentacija se šalje se poštom na adresu Državnog povjerenstva: **Agencija za odgoj i obrazovanje, n/r Hrvoje Knežević, Strossmayerova 6/1, 31000 Osijek.**

Državnom povjerenstvu potrebno je u roku od 24 sata po završetku natjecanja također poslati na mail u privitku:

- ljestvicu konačnog poretka istraživačkih radova (tablica za unos u bazu podataka natjecanja i smotri AZOO s točnim OIB-om učenika)
- samostalni istraživački rad u doc. formatu (preuzet s CD-a i/ili USB sticka)

Navedena dokumentacija šalje se Državnom povjerenstvu na mail adresu natjecanja2022ss@gmail.com

Mail sa podacima za samostalni istraživački rad učenika potrebno je poslati odvojeno od maila u kojem se šalju testovi učenika (kategorija pisana provjera).

U slučaju kršenja pravila iz Kataloga od strane Županijskog povjerenstva, Državno povjerenstvo će poslani rad izuzeti iz državnog natjecanja, za što će se odgovornim smatrati Županijsko povjerenstvo.

Na državnu razinu natjecanja u kategoriji *Samostalni istraživački radovi* pozivaju se učenici koje potvrdi Državno povjerenstvo, a prema rezultatima postignutim na županijskoj razini u cijeloj zemlji i zadovoljenim formalnim uvjetima.

Državno natjecanje: Državno povjerenstvo organizira natjecanje na državnoj razini. Na državnom natjecanju u kategoriji *Samostalni istraživački radovi* sudjelovat će samostalni istraživački radovi koji su ostvarili najveći broj bodova na županijskim natjecanjima. Samostalne istraživačke radove koji ne zadovoljavaju formalne uvjete (da rad nema naslovnice, sadržaj, uvod, razradu, zaključak, sažetak i bibliografiju), Državno povjerenstvo neće uzeti u obzir za državno natjecanje. Ako Državno povjerenstvo, na prijedlog Županijskog povjerenstva ili samoinicijativno, utvrdi da je rad plagijat, tj. da je prepisan, ili da ne zadovoljava većinu predviđenih uvjeta, Državno će povjerenstvo takav rad izuzeti iz državnog natjecanja, a ime i prezime mentora koji prati takav rad na odgovarajući način objaviti. Samostalni istraživački radovi učenika ne smiju se objavljivati ni na koji način prije završetka državnog natjecanja.

Na državnom natjecanju rad mogu prezentirati najviše dva učenika. Državni prvak/ci je/su učenik/-ici koji je/su na Državnom natjecanju osvojili najveći broj bodova. Državno povjerenstvo će učenicima nakon natjecanja usmeno dati povratnu informaciju o kvaliteti rada.

Državno povjerenstvo ne vraća radove (eseje i CD-e ili USB stickove) koji su prosljeđeni na državno natjecanje.

Kriteriji za vrednovanje kategorije natjecanja *Samostalni istraživački radovi učenika*

Kriteriji za vrednovanje kategorije natjecanja samostalni istraživački radovi učenika u srednjoj školi sastoje se od:

- kriterija za vrednovanje eseja
- kriterija za vrednovanje prezentacije i obrane.

Ukupan broj bodova: 80 (esej 60 bodova i prezentacija i obrana 20 bodova).

a. Kriteriji za vrednovanje eseja

Bodovi	1. Znanje i razumijevanje povijesnih sadržaja
0	Rad ne zadovoljava nijedan kriterij.
1	Rad pokazuje skroman opseg potrebnog znanja i ograničeno razumijevanje pojmova.
3	Rad pokazuje zadovoljavajuće znanje o temi i razumijevanje pojmova.
5	Rad je u potpunosti potkrijepljen potrebnim znanjem i pokazuje visoku razinu razumijevanja pojmova.

Bodovi	2. Vremenski i prostorni kontekst
0	Rad ne zadovoljava nijedan kriterij.
1	Učenik skromno uklapa temu u vremenski i prostorni kontekst (lokalni, regionalni, nacionalni, europski i/ili svjetski). Rad pokazuje slabije snalaženje u kronologiji te slabo razumijevanje važnosti koncepta prostora obzirom na problematiku kojom se rad bavi.

3	Učenik djelomično uklapa temu u vremenski i prostorni kontekst (lokalni, regionalni, nacionalni, europski i/ili svjetski). Rad pokazuje zadovoljavajuće snalaženje u kronologiji te djelomično razumijevanje važnosti koncepta prostora obzirom na problematiku kojom se rad bavi.
5	Učenik u potpunosti uklapa temu u vremenski i prostorni kontekst (lokalni, regionalni, nacionalni, europski i/ili svjetski). Rad pokazuje dobro snalaženje u kronologiji te jasno tumači važnost koncepta prostora obzirom na problematiku kojom se rad bavi.

Bodovi	3. Uzroci i posljedice
0	Rad ne zadovoljava nijedan kriterij.
1	Učenik samo navodi uzroke i posljedice problematike kojom se u radu bavi, ali ih ne tumači.
3	Učenik djelomično tumači uzroke i posljedice problematike kojom se u radu bavi.
5	Učenik analitički tumači uzroke i posljedice problematike kojom se u radu bavi.

Bodovi	4. Kontinuiteti i promjene
0	Rad ne zadovoljava nijedan kriterij.
1	U radu učenik samo navodi što se promijenilo, a što je ostalo isto tijekom vremena.
3	U radu su djelomično objašnjeni kontinuiteti i promjene. Učenik djelomično navodi kako su se pojave, procesi, ideje, vrijednosti i stavovi pojedinaca ili skupina mijenjali tijekom vremena.
5	U radu su objašnjeni kontinuiteti i promjene. Učenik obrazlaže kako su se pojave, procesi, ideje, vrijednosti i stavovi pojedinaca ili skupina mijenjali tijekom vremena te je li promjena značila napredak ili nazadovanje.

Bodovi	5. Povijesni izvori
0	Rad ne zadovoljava nijedan kriterij.
1	U radu se izvori koriste malo i neprimjereno, a razumijevanje njihovih mogućnosti i ograničenja je limitirano.
3	U radu se dostatno i zadovoljavajuće koriste izvori, a razumijevanje njihovih mogućnosti i ograničenja uglavnom je primjereno.
5	U radu se često i uspješno koriste izvori te se jasno pokazuje sposobnost njihove evaluacije.

Bodovi	6. Povijesna perspektiva
0	Rad ne zadovoljava nijedan kriterij.
1	Učenik je svjestan da postoje različite perspektive, ali ih ne obrazlaže.
3	Učenik je svjestan da postoje različite perspektive. Djelomično navodi u kojoj je mjeri pojava ili proces koje proučava reprezentativan za pojedince i/ili skupine u prošlosti.
5	Učenik je svjestan da povijest pretpostavlja različite perspektive o događajima, pojavama i procesima i to jasno obrazlaže u svojem radu. Tumači u kojoj je mjeri pojava ili proces koje proučava reprezentativan za pojedince i/ili skupine u prošlosti.

Bodovi	7. Usporedba i sučeljavanje
0	Rad ne zadovoljava nijedan kriterij.
1	Učenik skromno uspoređuje i sučeljava povijesne događaje, pojave i procese te djela ljudskog stvaralaštva kojima se u radu bavi. Slabo uočava njihove sličnosti, zajednička obilježja ili međusobne različitosti i utjecaje.
3	Učenik djelomično uspoređuje i sučeljava povijesne događaje, pojave i procese te djela ljudskog stvaralaštva kojima se u radu bavi. Usporedbom uočava njihove sličnosti, zajednička obilježja ili međusobne različitosti i utjecaje.
5	Učenik uspoređuje i sučeljava povijesne događaje, pojave i procese te djela ljudskog stvaralaštva kojima se u radu bavi. Tumači njihove sličnosti, zajednička obilježja ili međusobne različitosti i utjecaje.

Bodovi	8. Oblikovanje pisanog rada
0	Rad ne zadovoljava ni jedan kriterij u oblikovanju pisanog rada. Rad ima manje od 15 500 ili više od 20 000 znakova.
1	Rad je skroman i nema potpunu strukturu (uvod, glavni dio, zaključak). Rječnik je siromašan, izražavanje nespretno i nejasno. Upotreba stručne terminologije ne postoji ili je skromna. U tekstu je mnogo gramatičkih i pravopisnih pogrešaka.
3	Rad je djelomično uređen. Struktura rada je jasna, no pojedini elementi nisu doručeni (npr. na naslovnici nisu istaknuti svi potrebni podaci, nedostaje ili je nejasan sadržaj, neoznačene su stranice, premalo je bilježaka, neki su prilozi loše odabrani i slabo opisani, sažetka nema ili u njemu nisu istaknute ključne riječi). Rječnik je primjeren, izražavanje uglavnom jasno i precizno. Uporaba stručne terminologije je uglavnom primjerena. U tekstu je malo gramatičkih i pravopisnih pogrešaka.
5	Rad je u potpunosti sređen i uključuje sve potrebne elemente. Struktura rada u potpunosti je razumljiva. Rječnik je bogat, izražavanje jasno i jezgrovito. Korištenje stručnom terminologijom je suvereno. U tekstu gotovo da i nema gramatičkih i pravopisnih pogrešaka.

Bodovi	9. Odabir teme, istraživačko pitanje i metodologija istraživanja
0	Rad ne zadovoljava nijedan kriterij u oblikovanju pisanog rada.
1	U radu je odabir teme slabo obrazložen. Istraživačko pitanje je postavljeno nejasno, a metodologija istraživanja je nedovoljno ili nejasno objašnjena.
3	U radu je odabir teme objašnjen na jednostavan način. Istraživačko pitanje je postavljeno zadovoljavajuće, metodologija istraživanja objašnjena je dobro, ali nedostaje kritički pristup.
5	U radu je odabir teme objašnjen jasno i analitički. Istraživačko pitanje precizno je definirano, metodologija rada je jasno objašnjena i postoji kritički odnos prema prednostima i nedostacima izabranih metoda.

Bodovi	10. Analiza i argumentacija
0	Rad ne zadovoljava nijedan kriterij.
1	Rad sadržava malo vlastita razmišljanja. Dijelovi teksta su preuzeti iz različitih izvora. Prevladava pripovijedan ili opisan pristup, a nedostaje objašnjavanje i analiza. Previše je nepotkrijepljenih i općenitih tvrdnji.
3	Rad sadrži vlastita razmišljanja, ali još uvijek ne djeluje cjelovito jer su pojedini dijelovi preuzeti iz izvora. Analiza postoji, no gradivo se još uvijek iznosi na pripovijedan ili opisan način. Objašnjenja i argumenti djelomično se temelje na dokazima.
5	Rad pokazuje visoku razinu samostalnog razmišljanja. Tekst je logičan i koherentan. Analiza je temeljita, a udio opisa primjeren. Objašnjenja i argumenti se u potpunosti temelje na dokazima.

Bodovi	11. Zaključak
0	Rad ne zadovoljava nijedan kriterij.
1	Zaključak nije jasno povezan s istraživačkim pitanjem i rezultatima istraživanja.
3	Zaključak djelomice prikazuje rezultate istraživanja i odgovara na istraživačko pitanje.
5	Zaključak uspješno prikazuje temeljne rezultate i odgovara na istraživačko pitanje.

Bodovi	12. Pisanje bilješki, citiranje izvora i literature
0	Rad ne zadovoljava nijedan kriterij.
1	Bilješke su navedene uz dosta grešaka i neujednačenost u citiranju. Izbor povijesnih izvora i literature je skroman. Postoje pogreške u navođenju izvora i literature u bibliografiji.
3	Bilješke su navedene, uz poneku pogrešku u citiranju ili uočenu neujednačenost. Izbor povijesnih izvora i literature je primjeren. Uočena je neujednačenost u navođenju izvora i literature u bibliografiji.
5	Bilješke su precizno navedene i ujednačene, bez pogrešaka u citiranju. Izbor povijesnih izvora i literature je primjeren. Izvori i literatura su u bibliografiji precizno navedeni.

b. Kriteriji za vrednovanje prezentacije i obrane

Bodovi	1. Sadržaj i struktura izlaganja
0	Prezentacija ne zadovoljava nijedan kriterij.
1	Izlaganje je loše povezano i nije pregledno. Nejasno su iznesene temeljne ideje, metodologija rada i/ili rezultati istraživanja.
3	Izlaganje ima preglednu strukturu, ali ne djeluje cjelovito. Temeljne ideje, metodologija rada i rezultati istraživanja djelomično su izneseni i argumentirani.
5	Izlaganje ima jasnu strukturu (uvod, glavni dio, zaključak). Rečenice su precizne, jasne i gramatički korektne. Temeljne ideje, metodologija i rezultati istraživanja jasno su izloženi, povezani i potkrijepljeni primjerima.

Bodovi	2. Način izlaganja
0	Prezentacija ne zadovoljava nijedan kriterij (duža je od 15 minuta).
1	Prezentacija je u okviru propisanog vremena, ali je kratka i neadekvatna. Izgovor je nerazgovijetan, a tempo govora prebrz ili prespor. Učenik čita bilješke ili govori napamet naučeni tekst.
3	Prezentacija je vremenski adekvatna i uglavnom primjerena temi. Izgovor, tempo i jačina glasa su većim dijelom primjereni. Učenik usmeno prezentira svoj tekst no nedostaje spontanosti i kontakta sa slušateljima.
5	Prezentacija je u okviru propisanog vremena i primjerena temi. Izgovor je razgovijetan, jačina glasa i tempo govora primjereni. Pozornost je usmjerena na slušatelje, gestikulacije su primjerene i postignuta je interaktivnost.

Bodovi	3. Korištenje medija
0	Prezentacija ne zadovoljava nijedan kriterij (mediji se nisu koristili).
1	Korištenje odabranih medija je slabo, prezentirani materijal je oskudan i tek dijelom prati izlaganje.
3	Učenik se dobro služi odabranim medijima. Prezentirani materijal je uglavnom reprezentativan za provedeno istraživanje i većim dijelom prati izlaganje.
5	Učenik se suvereno služi odabranim medijima. Pisani i slikovni materijal je reprezentativan za provedeno istraživanje i prati tijek izlaganja. Naglašene su ključne ideje rada i primjeri su dobro i promišljeno odabrani.

Bodovi	4. Odgovori na pitanja povjerenstva
0	Učenik nije odgovorio ni na jedno pitanje povjerenstva.
1	Učenik djelomično je odgovorio na pitanja povjerenstva.
3	Učenik većinom je odgovorio na pitanja povjerenstva.
5	Učenik u potpunosti je odgovorio na pitanja povjerenstva.

Napomena: „Ukupan broj bodova“ pri vrednovanju samostalnog istraživačkog rada u srednjoj školi odnosi se na broj bodova koje daje svaki pojedini član prosudbenog povjerenstva. Nakon provedbe natjecanja sastavit će se ljestvica poretka na temelju rezultata koji se dobiva zbrajanjem bodova svih članova prosudbenog povjerenstva.

3. USTROJ POVJERENSTAVA

Školska povjerenstva imaju najmanje tri člana i imenuje ih ravnatelj škole.

Županijska povjerenstva, odnosno povjerenstvo Grada Zagreba, imaju predsjednika, tajnika i tri člana. Ravnatelj škole-domaćina natjecanja član je povjerenstva zbog organizacijskih poslova. Voditelj Županijskog stručnog vijeća za povijest predsjednik je županijskoga povjerenstva. Ostali članovi se imenuju iz redova učitelja i nastavnika povijesti, a na prijedlog voditelja Županijskoga stručnog vijeća za povijest. Član županijskog povjerenstva može biti i jedna osoba iz državnog povjerenstva. Prosudbeno povjerenstvo za kategoriju pisana provjera znanja (kategorija 1. – 6.) ima predsjednika i dva člana, a za kategoriju Samostalni istraživački radovi učenika predsjednika i tri člana. Iznimno, ako nema dovoljno učitelja i nastavnika povijesti, članom županijskog povjerenstva može postati učitelj i nastavnik drugog predmeta iz društvenog ili humanističkog područja ili vanjski suradnik koji ima stručna znanja iz navedenog područja. Upravni odjeli u

županijama dužni su prije školskog natjecanja obavijestiti ravnatelje osnovnih i srednjih škola u svojim županijama koje su osobe predsjednici županijskih povjerenstava za provedbu natjecanja. Predsjednici županijskih povjerenstava su dužni prije početka natjecanja preko ravnatelja škola koje sudjeluju na školskoj razini natjecanja upoznati školska povjerenstva s time koja će škola biti domaćin županijskog natjecanja.

Državno povjerenstvo ima predsjednika/predsjednicu i članove. Imenuje ih ravnateljica Agencije za odgoj i obrazovanje.

Za svaku razinu natjecanja članovi povjerenstva i prosudbenih povjerenstava moraju biti časni, uzorni i stručni ljudi, koji će aktivno i savjesno sudjelovati u radu povjerenstva pridržavajući se zadanih rokova, uputa i pravila natjecanja. Članovi povjerenstava na županijskoj i državnoj razini natjecanja ne mogu biti mentori učenika natjecatelja u kategoriji natjecanja u koju su oni uključeni.

Popis članova županijskih povjerenstava i povjerenstva Grada Zagreba za natjecanje mora se dostaviti Agenciji za odgoj i obrazovanje (na adresu elektroničke pošte: natjecanjaismotre@azoo.hr), Donje Svetice 38, Zagreb, s naznakom ZA NATJECANJA I SMOTRE do **31. prosinca 2021.** Do istog datuma valja dostaviti iste podatke i predsjedniku Državnoga povjerenstva (na adresu elektroničke pošte: hrvoje.knezevic@azoo.hr).

4. ŽALBE

Žalbe na postupak provedbe školskih i županijskih natjecanja rješavaju školska i županijska povjerenstva, a u Gradu Zagrebu povjerenstva Grada Zagreba. Na državnom natjecanju žalbe rješava Državno povjerenstvo. Žalbe se rješavaju odmah po objavljivanju privremene ljestvice poretka pod zaporkama. Privremena ljestvica se objavljuje na oglasnoj ploči. Natjecateljima i njihovim mentorima dopušten je uvid u zadatke u nazočnosti člana povjerenstva. Ako učenik smatra da njegovi odgovori nisu korektno vrednovani, može u roku od 30 minuta nakon uvida u zadatke povjerenstvu podnijeti žalbu u pisanom obliku.

Povjerenstvo je dužno pisanom odlukom uz obrazloženje utvrditi osnovanost žalbe koja se natjecatelju mora dostaviti neposredno prije objave ljestvice poretka s imenima natjecatelja. Rezultati utvrđeni ljestvicom konačnoga poretka su konačni i na njih žalba nije dopuštena.

Ako se natjecatelji i mentor tijekom državnog natjecanja ponašaju neprilično, kršeći kodeks ponašanja prema odredbama statuta škole domaćina, Državno će povjerenstvo isključiti natjecatelje i mentora iz natjecanja te će se oni vratiti na svoje matične adrese o vlastitom trošku. Na državnom natjecanju mogu sudjelovati samo pozvani učenici – natjecatelji i njihovi mentori.

5. NAGRADE I PRIZNANJA

Natjecatelji koji na županijskom i državnom natjecanju osvoje prvo, drugo i treće mjesto dobivaju diplome, ostali sudionici pohvalnice, a mentori/mentorice i organizatori zahvalnice.

Diplome, pohvalnice i zahvalnice na državnom natjecanju potpisuje ovlaštena osoba Ministarstva znanosti i obrazovanja i Agencije za odgoj i obrazovanje. Na županijskom natjecanju diplome, pohvalnice i zahvalnice potpisuje župan, odnosno u gradu Zagrebu gradonačelnik Grada Zagreba i predsjednik Županijskog povjerenstva odnosno povjerenstva Grada Zagreba.

Zajedno s diplomama, nagrađenim učenicima mogu se dodijeliti i druge prikladne nagrade, koje osiguravaju organizatori natjecanja.

7. ČLANOVI DRŽAVNOGA POVJERENSTVA NATJECANJA IZ POVIJESTI

1. Hrvoje Knežević, prof., Agencija za odgoj i obrazovanje, Podružnica Osijek, Osijek – predsjednik Državnog povjerenstva
2. mr. sc. Marijana Marinović, Agencija za odgoj i obrazovanje, Podružnica Rijeka, Rijeka
3. Loranda Miletić prof., Agencija za odgoj i obrazovanje, Podružnica Split– Ispostava Zadar, Zadar
4. Zrinka Racić, prof. Osnovna škola “Ivana Brlić Mažuranić”, Strizivojna
5. Helena Sakoman, prof., Osnovna škola „Tin Ujević“, Osijek
6. Nera Malbaša Kovačić, prof., Osnovna škola „Fran Franković“ Rijeka, Osnovna škola „Drago Gervais“ Brešca, Jurdani
7. dr. sc. Željko Holjevac, Institut Ivo Pilar, Zagreb
8. Jelena Jakovljević, prof., Gimnazija Matija Mesić, Slavonski Brod
9. Vedran Ristić, prof, Treća gimnazija Osijek, Osijek
10. doc. dr. sc. Ivan Matijević, Filozofski fakultet, Split

11. dr. sc. Gordan Ravančić, Hrvatski institut za povijest, Zagreb
12. Danijela Kegalj, Gimnazija Županja, Županja
13. Svjetlana Vorel, prof., Peta Gimnazija, Zagreb
14. doc. dr. sc. Nikša Verezić, Filozofski fakultet, Split
15. Karolina Ujaković, prof., Peta Gimnazija, Zagreb
16. Dijana Muškardin, prof., Srednja škola Mate Blažine, Labin
17. Mario Peranić, prof., Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje, Zagreb
18. Valerija Turk– Presečki, prof., Gimnazija Daruvar, Daruvar; Medicinska škola Bjelovar, Bjelovar; Turističko-ugostiteljska i prehrambena škola, Bjelovar
19. Martina Glučina, prof., Srednja škola Metković, Metković; Srednja poljoprivredna i tehnička škola Opuzen, Opuzen
20. dr. sc. Tvrtko Božić, Osnovna škola „Fran Krsto Frankopan“ Krk

Napomena: Uporaba imenica (učenik, učitelj, nastavnik, voditelj, član) u tekstu podrazumijeva i osobe ženskog i muškog spola.